

JULIUS ZEYER

RADŮZAMA HULIENA

Marek Geišberg a Andrea Sabová

SLOVENSKÉ KOMORNÉ DIVADLO V MARTINE
uvádza

JULIUS ZEYER

R A D Ů Z A M A H U L I E N A

PREKLAD **IGNÁC ŠAFÁR**
DRAMATURGIA **RÓBERT MANKOVECKÝ**
SCÉNA **JOZEF CILLER**
KOSTÝMY **KATARÍNA HOLKOVÁ**
HUDBA **VLADIMÍR FRANZ**
TEXTY PIESNÍ **RÓBERT MANKOVECKÝ**
POHYBOVÁ SPOLUPRÁCA **JAROSLAV MORAVČÍK**
LIGHT DESIGN **PETER HURTA**

RÉŽIA PETER GÁBOR

PREDSTAVENIE VEDIE **JANKA NOSÁLOVÁ**
TEXT SLEDUJE **DARINA MÁZOROVÁ**

PREMIÉRA: 19. JÚNA 2010 V ŠTÚDIU SKD
PIATA PREMIÉRA DIVADELNEJ SEZÓNY 2009/2010
534. PREMIÉRA SLOVENSKÉHO KOMORNÉHO DIVADLA

SCÉNU, STAVBU, OSVETLENIE, ZVUK, REKvizITY, KOSTÝMY
A PAROCHNE POD VEDENÍM PETRA KLAUDÍNÝHO A MARIÁNA FRKÁŇA
REALIZOVALI: MÁRIA BRACHŇÁKOVÁ, ZUZANA JANKESOVÁ, MARTA
KALINOVÁ, NINA MALKOVÁ, SOŇA MUŠÁKOVÁ, ANNA PAULOVIČOVÁ,
JURAJ BOJNICKÝ, JAROSLAV DAUBNER, VLADIMÍR KUBIS, DUŠAN
GABONA, MIROSLAV KOPAS, JÁN KURHAJEC, MAREK MARČEK, DUŠAN
MICHÁLKA, MILAN PÁLEŠ, RÓBERT PLÁNKA A DALIBOR PROČKA.

Ján Kožuch a Jana Olhová

osoby a obsadenie

STOJMIR	JÁN KOŽUCH
RUNA	JANA OLHOVÁ
PRIJA	NADEŽDA JELUŠOVÁ
ŽIVA	ANNA KUBEJOVÁ A.H.
MAHULIENA	ANDREA SABOVÁ A.H.
RADÚZ	MAREK GEIŠBERG
NYOLA	EVA GAŠPAROVÁ
RADOVID	MICHAL GAZDÍK
PRIBINA	VILIAM HRIADEL
VRATKO	KAROL ČIČMANEC A.H./ MARTIN MEĽO A.H.
VEDMA	PETRONELA VALENTOVÁ
CHÓR	MILENA MENICHOVÁ A.H. MÁRIA BAČÍKOVÁ A.H. KRISTÍNA BISKUPSKÁ BOĐOVÁ A.H. ANDREA LÖFFLEROVÁ A.H. MICHAL ŠEVČÍK A.H. KAROL ČIČMANEC A.H. MARTIN MEĽO A.H.

Petronela Valentová, Marek Gejšberg, Eva Gašparová

Na nahrávce hudby

Vladimíra Franza spolupracovali

VLADIMÍR VODIČKA* FLAUTA

ALEŠ PAVLOREK* KLARINET

MILAN KUBÁT* LESNÝ ROH

PAVEL SKOPAL* TRÚBKA

MILAN TESAŘ* POZAUN

MILAN LAPKA* HUSLE

VIKTOR KOZÁNEK* VIOLONČELO

RADEK NĚMEJE BICIE NÁSTROJE

LIBOR MIKOŠKA GITARA

VLADIMÍR FRANZ KLAVÍR

ARS BRUNNENSIS CHOR ZBOR

MARTIN HARTIG ZVUKOVÁ RÉŽIA

*ČLEN FILHARMÓNIE BOHUSLAVA MARTINŮ V ZLÍNE
NAHRÁVKA VZNIKLA VO „V“ ŠTÚDIU IVA VIKTORINA V ZLÍNE.

JULIUS ZEYER

- básnik českej dramatickej literatúry, autor romantických príbehov, ktorý čerpal námety v starých a zabudnutých pohanských mýtoch a legendách, samotár, čudák, plachý, uzavretý, no veľmi citlivý človek. Umelecká kritika ho často priraduje k novoromantikom a lumírovcom, jedným dychom však dodáva, že Zeyer stál mimo akýchkoľvek umeleckých prúdov a línií českej literatúry devätnásteho storočia, bol človekom z inej doby v akej úplnou náhodou práve žil.

Narodil sa 26. apríla 1841 v pražskej meštianskej rodine. Zeyerovci prišli do Prahy z alsaského Štrasburgu počas Veľkej francúzskej revolúcie. Jeho otec Jan pochádzal zo starej francúzskej šľachtickej rodiny, ktorá vplyvom revolúcie prišla o všetko. Vypracoval sa na úspešného a bohatého podnikateľa, bol majiteľom drevárskeho veľkoobchodu. Matka Eleonóra pochádzala zo starej pražskej židovskej rodiny, ktorá sa však hlásila ku katolicizmu. Julius nemal žiadne predpoklady pre životnú cestu básnika píšúceho po česky. Jeho rodnou rečou bola nemčina, len vďaka náhode sa nestal predchodcom Franza Kafku či Maxa Broda. Za osvojenie si českého jazyka vďačí predovšetkým svojej pestúnke, ktorá mu v detstve rozprávala mnoho rozprávok a príbehov. Zeyer jej bol za túto skutočnosť po celý život vďačný, častokrát na svoju pestúnku spomínal, jej rozprávky boli jeho prvou a trvalou inšpiráciou. Otcove plány s najmladším synom boli jednoznačné, Julius mal prevziať rodinnú firmu. Tak sa Zeyer vo Viedni vyučil za tesára, neskôr študoval na gym-

náziu (jeho spolužiakom bol Jakub Arbes) a napokon sa prihlásil na techniku. Stredoškolské štúdiá však nedokončil a ako dvadsaťročného ho otec poslal do Viedne, kde mal získať skúsenosti v rodinnej tesárskej dielni. Následne precestoval Švajčiarsko, Nemecko a Francúzsko. Po návrate do Prahy sa matka zľutovala nad synom a rozhodla sa podporovať ho v jeho vytúženej literárnej kariére. I napriek tomu, že nezmaturoval, zapísal sa na univerzitu, kde navštevoval prednášky estetiky, etiky, filozofie a logiky, ale rovnako ako stredoškolské, ani univerzitné štúdiá nedokončil. Súkromne sa učil jazyky, na svojich zahraničných cestách a mnohomesačných pobytoch sa v nich zdokonalil. Okrem češtiny, slovenčiny a rodnej nemčiny ovládal angličtinu, francúzštinu, taliančinu, španielčinu, ruštinu a poľštinu. Po neúspechu na univerzite odišiel do Ruska, kde pracoval v bohatých šľachtických rodinách ako vychovávateľ a spoločník, odtiaľ po niekoľkých mesiacoch do Švédska, Nemecka, Talianska a Grécka. V sedemdesiatych rokoch devätnásteho storočia sa Zeyer vrátil do Prahy, začal sa naplno venovať literárnej tvorbe, zážitky zo zahraničných pobytov boli preňho nevyčerpatelnou inšpiráciou.

Literárna tvorba, tak ako bolo v tom čase zvykom, sa pred knižným vydaním objavila v časopisoch s literárnym zameraním. V českých literárnych kruhoch boli najuznávanejšími časopismi Světozor, Ruch, Osvěta a Lumír. Zeyerova prvotina *Krásné zoubky* vyšla v časopise Paleček, no nedočkala sa významnejšieho úspechu. Spriatelil sa s literárnou skupinou lumírovcov, ktorá dostala názov podľa časopisu Lumír. Hlavnými predstaviteľmi boli Jaroslav Vrchlický a Josef Václav Sládek. Spolu s ruchovcami boli mladou nastupujúcou generáciou literátov, ktorí prevzali vplyv po odchádzajúcich májovcoch. Hlavným cieľom lumírovcov bolo povzniesť českú literatúru na európsku úroveň. Ruchovci považovali lumírovcov za kozmopolitov, spor vyvrcholil otvorenou

roztržkou medzi Eliškou Krásnohorskou a Jaroslavom Vrchlickým. Siahodlhých diskusií a literárnych zápasov s ruchovcami sa Zeyer, vďaka svojej utiahnutej povahe, zúčastňoval len zriedka. Napokon po mnohých názorových nezhodách s Vrchlickým sa Zeyer s lumírovcami rozišiel a už nikdy sa do žiadneho spolku či skupiny nevčlenil. Najlepší vzťah mal Zeyer s Josefom Václavom Sládkom, vydavateľom časopisu Lumír, ich priateľstvo vydržalo po celý život.

Rok 1884 je rokom nástupu realizmu a zhodou okolností i rokom, kedy sa Zeyer dočkal svojej prvej premiéry v pražskom Národnom divadle. Hra *Sulamit* však mala iba dve reprízy, vlažne prijali i jeho druhú hru *Legenda z Erinu* v roku 1886, a napokon absolútnym divadelným „prepadákom“ v Národnom divadle sa stala premiéra *Libušinho hnevu* v nasledujúcom roku. Ďalšiu Zeyerovu hru *Bratia* dramaturg Národného divadla Ladislav Stroupežnický striktno odmietol s argumentom, že novoromantizmus je nemoderný, poetická emocionalita prežitá a v Európe vládne realizmus. Na desať rokov ostali brány Národného divadla pre Juliusa Zeyera zatvorené. Vrátil sa doň až vtedy, keď realizmus ustúpil zo svojich pozícií a vytvoril priestor nastupujúcemu symbolizmu, ktorý bol Zeyerovej poetike podstatne bližší. Ďalším nezanedbateľným dôvodom Zeyerovho návratu na prvú scénu českého divadla bola smrť dramaturga Ladislava Stroupežnického, ktorého nahradil Bedřich Frída.

Neúspech v Národnom divadle i názorové nezhody z lumírovcami znášal Zeyer ťažko. Roku 1887 sa rozhodol opustiť Prahu a odsťahoval sa do juhočeského mestečka Vodňany neďaleko Strakoníc, v ktorom istý čas pôsobil i Josef Kajetán Tyl. Zeyer žil samotárskym životom, venoval sa iba písaniu, jeho jedinými priateľmi boli vodňanský rodák, spisovateľ František Herites a básnik Otakar Mokřý, ktorý v tom čase vo Vodňanoch žil. Aktívne sa zúčastňovali na kultúrnom

Petronela Valentová

živote mestečka, s ochotníkmi pripravovali pašiové hry. Zeyera sa hlboko dotkol neúspech v Národnom divadle. V predhovore k svojej hre *Doňa Sanča* veľmi trpko hodnotí nepochopenie svojho diela: „Na javisku by som *Doňu Sanču* videl veľmi rád, ale bohužiaľ! nemáme javisko. To, čo sa dnes nazýva Národným divadlom, má pre českú dramatickú literatúru iba malý význam a z tejto príčiny by som sa nepokúsil o to, aby sa tam *Doňa Sanča* hrala, pretože je to pod moju dôstojnosť chodiť tam, kde ma ignorujú. Neostáva nič iné, len ignorovať vzájomne“. Rovnako v liste spisovateľke a poetke Růžene Jesenskej, ktorá bola jeho veľmi dobrou priateľkou, píše: „Posielam Vám dnes zároveň *Neklana*, uvidel konečne svetlo božie, aby si ho prečítalo 30 ľudí a aby bol uložený do tmy zabudnutia, tak ako väčšina našich vecí, ktoré nenesie vlna nehanebných reklám. Čo robiť, už ma to ani netrápi, len občas ma akoby pichne pri srdci. Aké som mal plány pre divadlo a čo by som za tie roky napísal!“

Začiatkom deväťdesiatych rokov dosahujú Zeyerove hry, próza i poézia určitý stupeň dramatickej vybrúsenosti. Poézia je výlučne epická, jej cieľom je glorifikácia slávnych udalostí českej histórie. V cykle epických básní *Vyšehrad (Libuša, Zelený víťaz, Vlasta, Ctírad a Lumír)* autor desaťslobičným nerýmovaným jambickým veršom (blankvers) rozpráva o hrdinskej minulosti národa, o cti a spravodlivosti. Druhým zdrojom inšpirácie v Zeyerovej lyrike boli veľké svetové historické námety – staroruskú látku spracoval v *Speve o pomste za Igora*, írskymi dejinami sa inšpiroval pri *Osianovom návrate*, francúzske národné spevy sa stali východiskom cyklu *Karolínska epepeja*. Próza vyjadruje smútok a osamelosť, silným motívom je odpor k meštiackemu spôsobu života. Vrcholom jeho románovej tvorby sú romány z rokov deväťdesiatych *Jan Maria Plojhar* a *Dom u topiacej sa hviezdy*.

Melodramatickú rozprávku *Radúz a Mahuliena* napísal roku 1896. O dva roky neskôr vyšla knižne a v tom istom roku – 6. apríla 1898 sa dočkala svojho prvého uvedenia v pražskom Národnom divadle. Hudbu k pražskej inscenácii skomponoval Josef Suk. Sujetové východisko je prosté, nemálo podobné Shakespearovej hre *Rómeo a Júlia*, ved' nedovolená láska, ktorej bránia znepriatelené rody, našla interpretáciu v mnohých umeleckých dielach. Zeyer však majstrovsky spája rozprávkové motívy s mytologickými odkazmi, bravúrne vykreslenými poetickým jazykom. Podtitul *Radúza a Mahulieny* znie: *Slovenská rozprávka v štyroch dejstvách*. Autor situoval svoj príbeh kdesi do oblasti Tatier a Magury a inšpiroval sa krásou prírody, nespútaných živlov, ale aj starými slovanskými rituálmi oslavujúcimi slnko, zem, vodu a oheň. Okrem našich povestí tiež vychádzal zo staroindickej drámy *Šakuntalá* básnika Kálidása, v ktorej sa inšpiroval príbehom o zabití posvätného jeleňa. *Dramatická báseň Radúz a Mahuliena* má za sebou mnoho inscenačných stvárnení a interpretačných variácií, roku 1970 sa dočkala filmového spracovania v réžii Petra Weigla, s Magdou Vášáryovou a Janom Třískom v hlavných úlohách.

Posledným dramatickým textom Juliusa Zeyera bola hra *Pod jabloňou*. Vyšla posmrtno roku 1902, pretože depresiami trpiaci samotár 29. januára 1901 zomrel na zlyhanie srdca. Po niekoľkoročnom pobyte vo Vodňanoch sa presťahoval do Lužan na záмок svojho mecenáša a priateľa Josefa Hlávkou, konca života sa dočkal v Prahe u svojej sestry Heleny Jungfeldovej. Hoci si priaľ, aby ho pochovali na lesnom cintoríne vo Vodňanoch, jeho telo odpočíva na pražskom Slavíne.

Róbert Mankovecký

zdroje:

K. Krejčí, Z paměti neznámého, doslov, Praha, 1962

L. Kopáčová, Radúz a Mahulena, doslov, Praha, 1959

Báseň a sochař, korespondencia J. Zeyera a F. Bílka, Praha, 1949

J. Fučík, Tři studie – Němcová, Sabina, Fučík, Vimperk, 1973

TVORBA JULIUSA ZEYERA

Próza

- 1873 – Dúhový vták (poviedka)
- 1874 – Jeho svet a jej (poviedka)
- 1874 – Z papiera na kornúty (poviedka)
- 1876 – Ondřej Černišev (román z ruských dejín)
- 1880 – Román o vernom priateľstve Amisa a Amila
(román na motívy severskej mytológie)
- 1880 – Bájne Šošany (poviedka)
- 1882 – Fantastické poviedky (štyri sci-fi poviedky)
- 1882 – Blaho v záhrade kvitnúcich broskýň
(poviedka s čínskym námetom)
- 1882 – Dobrodružstvo Madrány (poviedka)
- 1884 – Gompači a Komurasaki
(román s japonským námetom)
- 1887 – Sestra Paskalina (poviedka)
- 1891 – Jan Maria Plojhar (sociálny román)
- 1892 – Stratonika a iné poviedky (poviedky)
- 1895 – Tri legendy o krucifixe (tri samostatné legendy:
Inultus, El Cristo de la Luz, Samko vták)
- 1897 – Dom u topiacej sa hviezdy (román)
- 1898 – V súmraku bohov (poviedka)
- 1899 – Troje pamäte Víta Choráza (novela)

Poézia

- 1880 – Vyšehrad
- 1883 – Griselda
- 1884 – Spev o pomste za Igora
- 1884 – Poézia
- 1885 – Ossianov návrat
- 1886 – Čechov príchod
- 1886 – Kronika o sv. Brandanovi
- 1889 – 1892 – Z letopisov lásky I – IV.
- 1896 – Karolínska epepeja

Divadelné hry

- 1883 – Stará história
- 1884 – Sulamit
- 1886 – Legenda z Erinu
- 1887 – Libušin hněv
- 1888 – Bratia
- 1896 – Neklan
- 1897 – Doňa Sanča
- 1898 – Radúz a Mahuliena
- 1905 – Pod jabloňou (vyšla posmrtné)

Andrea Sabová, Viliam Hriadel, Marek Geišberg

POSLEDNÝ LIST JULIUSA ZEYERA
PRIATEĽKE, POETKE RŮŽENE JESENSKEJ:

Konečně několik slov Vám píšu, několik slov díky za věrné Vaše vzpomínání a za Vaše krásné listy!

Příští týden tedy jedu do Prahy. Ale nebude to návrat veselý. Tak jsem si to nemyslíl, když jsem jel sem. Jedu do Prahy dále stonat. Nevím, jak si to vše doma zařídím. Budu zatím dole v 1. patře ve Vodičkově ulici u Hlávků, než to nahoře u mne přijde do pořádku.

Je mi smutno k smrti dnes. Byl zde právě lékař, pořádě mi jistí jak je stále se mnou lépe a cítím nějak toho opak. Stydím se za svou malomyslnost a doufám, že se mi vrátí síla duševní, kdyby bylo třeba odejít z té nynejší existence!

Snad mi je smutno, že se loučím s Lužany. Nebyl jsem sice už měsíc z pokoje, ale ten klid a to ticho v domě, ty staré stromy před oknem, pozlacené podzimem – s tím vším je smutno se loučit. V Praze však najdu své přátele, tedy mám nač se tešit!

Budte s Bohem!

Dá Bůh na brzku shledanou!

Váš
Jul. Zeyer

slovanskí bohovia

SVAROG

najvyšší a najstarší boh Slovanov

PERÚN

boh sily, personifikovaný v hrome, aj Parom

PROVE

prívlastok Perúna - prvý, najvyšší

SVANTOBYK

prívlastok Perúna - mocný býk

VELES

ochranca stád, boh blahobytu
- mal aj podobu ženy

MOKOŠ

iné meno bohyně Veles, tiež bohyňa zeme

DAŽBOG

tiež Svarožič, boh slnka

ŽIVA

bohyňa lásky, ekvivalent antickej Venuše

PRIJA

bohyňa svetla

KOVLAD

bohom zeme a baníkov a permoníkov,
sídlil v podzemí

RUNA

Kovladov ženský protipól, vládkyňa
zlatých baní, nazývali ju tiež Zlatá panna

MORENA

bohyňa smrti

ARDAGAST

boh ohňa a vojny, možno iné meno Perúna

SVANTOVÍT

boh poznania, syn Dažboga a Živy

Petronela Valentová, Eva Gašparová, Michal Gazdík

Nadežda Jelušová, Andrea Sabová, Anna Kubejová

Hlavným princípom existencie sveta u Slovanov bol mužský a ženský princíp. Základ je spoločný s indickým náboženstvom, aj preto hovoríme o indoeurópskej kultúra a rase. Perún predstavuje mužský princíp, Veles princíp ženský. Boj Perúna a Veles teda nie je bojom dobra a zla, ale bojom dvoch princípov. Každý vládne chvíľu, a preto sa striedajú ročné obdobia – v zime vládne Perún, v lete Veles, v Indii zas možno tento princíp chápať striedaním období - obdobie sucha: Perún, obdobie dažďov: Veles. Len striedanie vplyvu jedného či druhého môže zabezpečiť život a našu existenciu. Splynutím Perúna a Veles vzniká nový život, akt plodnosti je najvyšším poslaním mužského a ženského princípu.

Azda najpozoruhodnejším a zároveň najkontroverzným dokumentom mapujúcim slovenskú históriu a mytológiu je *Velesova kniha*. Bola napísaná, alebo presnejšie vytesaná runovým písmom do bukových doštičiek v 9. storočí novgorodskými veľkňazmi. Popisuje dejiny Slovanov a mnohých iných národov od dôb „praotcov“ (asi 20 tisíc rokov p.n.l.) po 9. storočie. Mnohí odborníci ju považujú za podvrh a falzifikát, iná skupina vedcov však obhajuje jej pravosť. Ak by *Velesova kniha* bola pravá, znamenalo by to obrovské nebezpečenstvo pre civilizáciu kresťanskú, veď tvrdí, že práve Slovania sú východiskom všetkých árijských rás, ich náboženstvo dodnes mierne pretransformované žije v hinduizme a v budhizme, keďže podľa tejto knihy exodus Slovanov ich priviedol do Pandžábu, kam priniesli aj svojich bohov a vieru, ktorú prijalo domorodé obyvateľstvo. *Velesova kniha* hovorí o bohoch Višňovi, Krišňovi či Šivovi ako o bohoch slovanských. Dva najväčšie slovanské sviatky boli veľké a malé Kolo – zimný slnovrat a jarná rovnodennosť, aj najväčšie kresťanské sviatky sú akoby

náhodou práve v tieto dni. Veľké kolo bolo najväčším sviatkom preto, že sa kolo alebo kruh práve v tento deň uzatváral, staré slnko umrelo a nové sa narodilo. Na sviatok Veľkého kolo sa museli niekoľko dní rozprávať Koledy (teda rozprávania týkajúce sa kola a nie z lat. calendae) - udalosti, ktoré sa stali za posledných 13 000 rokov a na sviatok Malého kolo sa rozprávali Koledy hovoriace o tom, čo sa stalo za posledný rok. Dejiny sa uchovávali a šíрили ústnym podaním. *Velesova kniha* je údajne ukrytá v Moskve na neznámom mieste, pravdepodobne v archívoch Štátnej bezpečnosti.

zdroje:

Nada Profantová, Martin Profant:
Encyklopedie slovanských bohů
a mýtů, Libri Praha, 2000

Marcela Bednárová:
Náboženstvo starých Slovanov,
Kultúra, 9/2006

Velesova kniha, A.I.Asov
Peter Kuzmišin: blog.sme.sk

SMUTNO JE MI...

*Smutno je mi, bože můj,
Jako v poli hruši,
Tesk a úzkost přebývá
V žalostné mé duši.*

*Ptáci aspoň, bože můj,
Pozpěvují v hruši,
Ale němo k zoufání
Je v mé pusté duši.*

*Přeješ slunce, bože můj,
Osamelé hruši, -
Nezbývá ti paprsek
Pro mou temnou duši?*

Julius Zeyer, Nové básně

Eva Gašparová

V divadelnej sezóne 2010 – 2011
prpravujeme

ENRICO LUTTMANN

PÄŤ ZA JEDNU!

RÉŽIA: PETER GÁBOR

PREMIÉRA: 12. NOVEMBRA 2010

SÚČASNÁ DRÁMA

– SLOVENSKÁ PREMIÉRA

Komédia **Päť za jednu!** súčasného talianskeho herca a dramatika Enrica Luttmana ponúka nepochybne skvelú príležitosť pre päť herečiek stredného veku. Expozícia komédie je všedná, až obyčajná. Päť žien, päť susediek z domu, sa na podnet jednej z nich stretne na zoznamovacom večierku. Ako to už na podobných večierkoch býva, rozprávajú veľa, rozprávajú o sebe, o iných i o ničom. Kvákajú a klebetia. Postupne však každá z nich odhalí svoj osud, svoje starosti, svoje túžby. Zábrana ostych nahradí úprimnosť a od úprimnosti je len krok k novému priateľstvu. Neočakávaná udalosť však postaví každú z nich pred situáciu, s akou sa nikdy predtým nestretla.

TRACY LETTS

AUGUST V OKLAHOME

RÉŽIA: JÓZSEF CZAJLIK A.H.

PREMIÉRA: 4. FEBRUÁRA 2011

SÚČASNÁ DRÁMA

– SLOVENSKÁ PREMIÉRA

Americký dramatik Tracy Letts získal za svoju hru **August v Oklahome** z roku 2007 Pulitzerovu cenu. Hra, ktorú New York Times označil za „najvzrušujúcejšiu novú americkú hru za posledné roky“, sa v súčasnosti uvádza takmer na celom svete. Ide o veľkú rodinnú drámu plnú čierneho humoru, ktorá ponúka všetkým trinástim protagonistom veľmi zaujímavé herecké príležitosti. Mohli by sme ju označiť za akúsi rodinnú pitvu: impulzom k nej je samovražda otca, po ktorej postupne vychádzajú na povrch rodinné tajnosti a lži. V hlavnej úlohe matky sa predstaví Zuzana Kronerová.

JOZEF HOLLÝ

KUBO

RÉŽIA: DODO GOMBÁR A.H.

PREMIÉRA: 8. APRÍLA 2011

SLOVENSKÁ KLASIKA

Jeden z najslávnejších titulov martinského divadla, ale i slovenského divadelníctva opäť ožije na javisku. Dve inscenácie textu Jozefa Hollého sú rodinným striebrom nášho divadla – prvé uvedenie v réžii Ivana Geguša s nezabudnuteľným Jozefom Kronerom katapultovalo protagonistu do SND, a vďaka následnej televíznej inscenácii mu zabezpečilo nesmrtelnosť; divadelnou udalosťou však bolo i druhé uvedenie **Kuba** na martinskom javisku z roku 1981 v réžii Ľubomíra Vajdičku s Petrom Bzdúchom v hlavnej úlohe. Ambíciou inscenačného tímu na čele s režisérom Dodom Gombárom je nielen pripomenutie si slávnych predchodcov, ale predovšetkým originálna interpretačná výpoveď nadväzujúca na Tajovského **Nový život**, ale aj autorských **Štúrovcov**.

JÁN ROZNER - KAMIL ŽIŠKA:

SEDEM DNÍ DO POHREBU

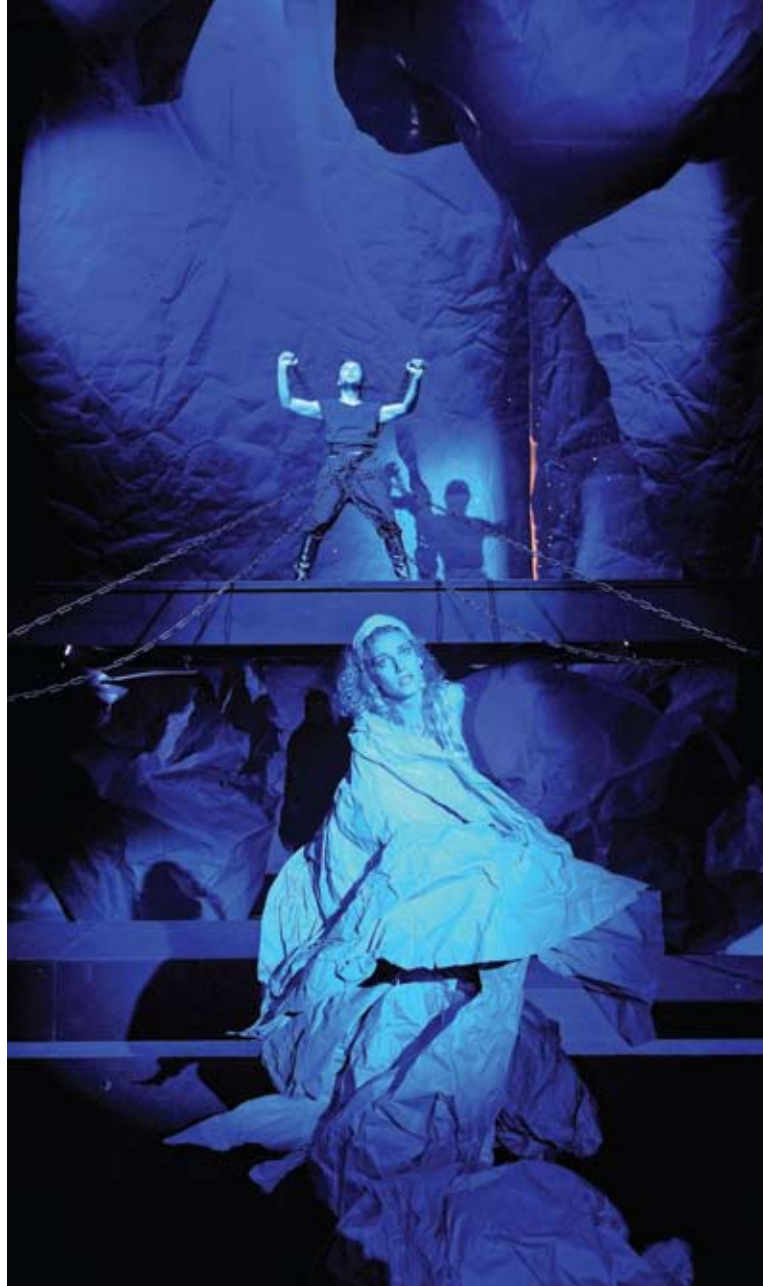
RÉŽIA: KAMIL ŽIŠKA A.H.

PREMIÉRA: 10. JÚNA 2011

AUTORSKÁ INSCENÁCIA

Východiskom autorskej inscenácie režiséra Kamila Žišku je román Jána Roznera **Sedem dní do pohrebu**, ktorý vyšiel v roku 2009 a stal sa Knihou roka na Slovensku. Rozner vo svojej knihe rozpráva, ako prežíval sedem dní, ktoré uplynuli medzi smrťou a pohrebom jeho manželky, významnej slovenskej prekladateľky Zory Jesenskej, ktorú komunistický režim „vymazal“ zo slovenskej literatúry. Smrť a okolnosti pohrebu spustili prúd autorových spomienok, ktoré majú nielen osobný, ale aj širší spoločensko-politický charakter.

Kamil Žiška k pripravovanej inscenácii povedal: „Roznerova kniha sa stala štartovacím motorom našich ďalších úvah. Spôsob Roznerovho rozprávania, zmysel pre vecnosť a mieru, ale aj emocionálnosť, v ktorej sa ozýva autorova osobná skúsenosť, to všetko nám prinieslo silný čitateľský zážitok, ktorý nás núti preformulovať ho javiskovou rečou. Inscenácia, ktorá sa bude zaoberať sedemdesiatimi rokmi by chcela svojím vnútorným posolstvom smerovať do 21. storočia.“

Svojou podporou
sa radi podpíšeme
pod dobré projekty

 NADÁCIA
SLOVENSKEJ SPORITELNE

Záleží nám na ľuďoch a prostredí okolo nás. Preto radi podporujeme verejnoprospešné projekty v oblasti vzdelávania, kultúry, športu, charity a ochrany životného prostredia v každom regióne Slovenska. Viac informácií o našich aktivitách a grantových programoch nájdete na www.nadaciaslp.sk.

Mercedes-Benz

MOTOR - CAR AC, Martin

HLAVNÍ PARTNERI

SKANSKA

HLAVNÍ PARTNERI

VŠADE DOBRÉ,
DOMA NAJLEPŠIE

Vychutnajte si divadelnú sezónu s pivom **Martiner**

RAJEC®

DIVADLO PODPORILI

SPA&AQUAPARK Turčianske Teplice

Slovenské liečebné kúpele Turčianske Teplice, a.s.
ul. SNP 519, 039 12 Turčianske Teplice, tel: 043/4913 460, -463, -865
e-mail: spamanager@therme.sk; marketing@therme.sk

Vaše miesto oddychu!

Využite naše špeciálne ponuky a doprajte si pár chvíľ oddychu a vodnej zábavy!
Viac informácií nájdete na našej webovej stránke.

www.therme.sk

aquapark.therme.sk

➤ ZNALECKÉ POSUDKY

z odborov

stavebníctvo, elektrotechnika, strojárstvo,
ekonómia a manažment, ekonomika a riadenie
podnikov, bytové zariadenia, energetika,
bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci,
keramika, koža a kožušničke výrobky, obuv,
textílie, drahé kovy a kamene, klenoty, hodiny,
doprava cestná, priemyselné vlastníctvo,
strelné zbrane a výbušniny

➤ ENERGETICKÉ AUDITY

objektívne posúdenie nákladov na energie,
optimalizácia spotreby a návrhy opatrení

➤ DODÁVKY VODOMEROV

suchobežné, mokrobežné vodomery

Kontakt:

Sládkovičova 10, 036 01 Martin

Tel.: 043/4222 628, FAX: 043/4308 311

e-mail: jhs@jhs.sk, web: www.jhs.sk

KIA MOTORS

PARTNER

DIVADLO PODPORILI

Viena international
EIN UNTERNEHMEN DER KESLER METAL & PLASTICS GROUP

 MADE IN SWITZERLAND

nahrin

Stahl
cestovní agentúra

FATRA-GLOBAL
DOVOZ KVALITNÝCH VÍN Z FRANCÚZSKA

OKI
PRINTING SOLUTIONS

martinus.SK

TPD
EURONICS

Gema s.r.o.

FRITO

P I Z Z A
KORZO

FITNES CENTRUM
VONS gym

Mt
Martinská
teplárenská, a.s.

RÁDIO EXPRES

Fiatnictvo
Jana Jamborová Eugén Jambor

PNEUMARKET KOTVA

Kvetinové koše na premiéru venovala

ZÁHRADA - KVETINÁRSTVO

MEDIÁLNI PARTNERI

.týždeň

DENNÍK
SME

EUROAWK

Informačný systém Turca
www.turiecinfo.sk

Program k inscenácii
Radúz a Mahuliena

zostavil
Róbert Mankovecký

zodpovedná redaktorka
Monika Michnová

foto
Branislav Konečný

fundraising a reklama
Soňa Buckulčíková

vizuál inscenácie
Tom Ciller

layout bulletinu
Dalibor Palenčík

tlač
P+M Turany

cena
1€

Slovenské komorné divadlo
Divadelná 1, 036 80 Martin
☎ 043/ 422 40 98 (spojovateľ)
www.divadlomartin.sk

riaditeľ František Výrostko
umelecký šéf Peter Gábor
šéf výpravy Jozef Ciller

Zriaďovateľom
Slovenského komorného divadla
je Žilinský samosprávny kraj.

Ž I L I N S K Ý
samosprávny kraj

